

Τίτλος Μαθήματος

Η μαγεία του σουρεαλισμού

Υπόβαθρο (Ποιο μουσειακό έκθεμα θα χρησιμοποιήσετε για το μάθημά σας; Με ποια επιστημονικά πεδία εφάπτεται το μάθημά σας (π.χ. Ιστορία, Φυσική, Γλωσσολογία κλπ); Σε ποιο ηλικιακό εύρος αρμόζει το μάθημά σας; Ποιες δραστηριότητες θα θέλατε να γίνουν πριν και μετά από το μάθημα; Πώς θα αξιολογηθεί η προσπάθεια των μαθητών;)

7 – 10 ετών

Τέχνη και Σχέδιο

Η συλλογή René Magritte στο Μουσείο Καλών Τεχνών του Βελγίου: <https://www.fine-arts-museum.be/fr/la-collection/artist/magritte-rene-1?string=magritte&page=1>

Οι μαθητές θα εξοικειωθούν με τα στοιχεία της τέχνης του σουρεαλισμού μέσα από τα έργα του διάσημου Βέλγου ζωγράφου, René Magritte. Θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν λεξιλόγιο που να έχει να κάνει με τις πέντε αισθήσεις, και να κατανοούν και να χρησιμοποιούν κατάλληλη γλώσσα για την περιγραφή των έργων τέχνης που βλέπουν (αποχρώσεις, μορφές σχημάτων κλπ) προκειμένου να προσπαθήσουν αργότερα να αντιγράψουν το στιλ αυτών των έργων για την εργασία δημιουργικής ζωγραφικής.

Στόχος αυτής της εργασίας είναι η καλλιτεχνική δημιουργία μέσω της παρατήρησης και με τις πέντε αισθήσεις, τη μίμηση και τον πειραματισμό.

Μαθησιακοί Στόχοι (Ποιοι είναι οι μαθησιακοί στόχοι, με αναφορά στο πρόγραμμα σπουδών της χώρας σας;)

Βασικές Δεξιότητες – Εκπαίδευση στις Τέχνες (Βασική εκπαίδευση και το πρώτο στάδιο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης)

<http://www.enseignement.be/index.php?page=24737&navi=31>

Οι μαθητές θα εξασκηθούν στις ακόλουθες εγκάρσιες δεξιότητες:

- Να αντιλαμβάνονται τα έργα τέχνης και να τα συσχετίζουν με αισθητηριακές έννοιες.

- Να εκφράζουν τα συναισθήματα που τους προκαλεί ένα έργο τέχνης, η μουσική, μια ορισμένη κατάσταση.
- Να αιτιολογούν ένα συναίσθημα, έναν τρόπο έκφρασης, ερμηνευτικές τεχνικές, το αντικείμενο, το πλαίσιο, τα μέσα που έχουν χρησιμοποιηθεί.

Οι μαθητές θα εξασκήσουν τις ακόλουθες εκπαιδευτικές δεξιότητες:

- Να διακρίνουν και να διαχωρίζουν τα σχήματα.
- Να αναγνωρίζουν και να ονομάζουν τα χρώματα.
- Να αναγνωρίζουν μορφές έκφρασης και τεχνικές εκτέλεσης.
- Να προσαρμόζουν την παραγωγή στη μορφή.

Έναρξη Μαθήματος (Τα πρώτα 10 λεπτά: Πώς θα ξεκινήσετε το μάθημα ούτως ώστε να αιχμαλωτίσετε το ενδιαφέρον των μαθητών;)

Προβάλετε αυτό το διαφημιστικό βίντεο για το Μουσείο René Magritte στις Βρυξέλες:

<https://www.youtube.com/watch?v=SyhccqYewAE> (διάρκειας δύο περίπου δύο λεπτών)

Συζητήστε με τους μαθητές ποιες ήταν οι ρεαλιστικές σκηνές του βίντεο (άνθρωποι να πηγαίνουν στη δουλειά τους, φρούτα και λαχανικά στην αγορά κλπ) και ποιες οι **μαγικές σκηνές** (αντικείμενα να αιωρούνται και να πετάνε πάνω από την πόλη). Μετά επικεντρωθείτε στον τελευταίο πίνακα που φαίνεται στο βίντεο: Magritte's La Bonne Foi (1:41) και συζητήστε με τους μαθητές ποιες είναι οι ρεαλιστικές και ποιες οι «μαγικές» πλευρές του.

Έτσι θα μπορέσετε να μεταβείτε στο κυρίως αντικείμενο του μαθήματος – το έργο του René Magritte. Ξεκινήστε διαβάζοντας στους μαθητές μια σύντομη βιογραφία του Magritte (διατίθεται στον ιστότοπο του μουσείου) και μετά **τον ορισμό του στιλ της ζωγραφικής** που είδαν στην πίνακα του βίντεο – «σουρεαλισμός είναι η δημιουργία εξωπραγματικών εικόνων και καταστάσεων από φυσιολογικά αντικείμενα και σκηνικά».

Κυρίως Δραστηριότητα (30 λεπτά: Ποια εργασία πρέπει να κάνουν τα παιδιά; Πώς θα χωριστούν – ανά ζεύγη, ομάδες κλπ; Πώς διαφοροποιείται η εργασία; Ποια η επιπλέον δραστηριότητα;)

Αφού έχουν μάθει τα παιδιά ποιος είναι ο Magritte και τους έχει δοθεί μια σύντομη επισκόπηση του σουρεαλισμού, θα τους δείξετε τα έργα τέχνης του για να τους βοηθήσετε να εντοπίσουν στοιχεία του σουρεαλισμού (σε σύγκριση με έργα τέχνης που απεικονίζουν ρεαλιστικές καταστάσεις/εικόνες). Μπορείτε να επιλέξετε οποιονδήποτε πίνακα από τη συλλογή Magritte του ιστοτόπου του Μουσείου Καλών Τεχνών, ο οποίος να ενσωματώνει σουρεαλιστικά χαρακτηριστικά. Μετά συζητήστε τι κάνει αυτούς τους πίνακες να φαντάζουν μαγικοί και όχι ρεαλιστικοί. Μην ξεχάσετε **να ρωτήσετε τα παιδιά πώς τους κάνει να νιώθουν ο κάθε πίνακας** (σαν να είναι σε όνειρο, σαν να βλέπουν μια ταινία επιστημονικής φαντασίας κλπ).

Σας συστήνουμε τους παρακάτω πέντε πίνακες:

“Une panique au Moyen-Age”: <https://www.fine-arts-museum.be/fr/la-collection/rene-magritte-une-panique-au-moyen-age?artist=magritte-rene-1&string=magritte&page=8> (σουρεαλιστικά στοιχεία: μέλη των σωμάτων που λείπουν, περίεργη τοποθέτηση των αντικειμένων...)

“La saveur des larmes”: <https://www.fine-arts-museum.be/fr/la-collection/rene-magritte-la-saveur-des-larmes?artist=magritte-rene-1&string=magritte> (σουρεαλιστικά στοιχεία: συνδυασμός δύο αντικειμένων σε ένα, ασυνήθιστες επιλογές χρωμάτων...)

“Georgette”: <https://www.fine-arts-museum.be/fr/la-collection/rene-magritte-georgette?artist=magritte-rene-1&string=magritte&page=3> (σουρεαλιστικά στοιχεία: αιωρούμενα αντικείμενα...)

“Golconde”: <https://www.fine-arts-museum.be/fr/la-collection/rene-magritte-golconde?artist=magritte-rene-1&string=magritte&page=3> (σουρεαλιστικά στοιχεία: αιωρούμενα αντικείμενα, διαφορετικές διαστάσεις, αντίγραφα του ίδιου αντικειμένου, διαφορετικές αποχρώσεις και χροιές...)

“La lecture défendue”: <https://www.fine-arts-museum.be/fr/la-collection/rene-magritte-la-lecture-defendue?artist=magritte-rene-1&string=magritte&page=4> (σουρεαλιστικά στοιχεία: τοποθέτηση των αντικειμένων, δηλαδή η σκάλα που δεν οδηγεί πουθενά, μη ρεαλιστικές διαστάσεις αντικειμένων, αιωρούμενα αντικείμενα...)

Αφού συζητήσετε για τους σουρεαλιστικούς πίνακες, **αναγνωρίστε τα καλλιτεχνικά στοιχεία και επιλογές** που εμφανίζονται πιο συχνά, όπως: αιωρούμενα αντικείμενα, αφύσικη τοποθέτηση αντικειμένων, συνδυασμός δύο αντικειμένων και απεικόνιση αντικειμένων με μεγαλύτερο/μικρότερο μέγεθος από το κανονικό τους. Γράψτε τα στον πίνακα για να τα βλέπουν τα παιδιά.

Έτσι θα θέσετε τα θεμέλια της κυρίως δραστηριότητας: **τα παιδιά θα κάνουν κι αυτά σουρεαλιστικές ζωγραφιές**. Για να αναπαραχθεί η «τυχαία» φύση κάποιων εκ των αντικειμένων που έχει επιλέξει ο Magritte για τους πίνακές του, θα ζητήσετε από τα παιδιά **να τραβήξουν ένα χαρτάκι από μια μυστηριώδη σακούλα**, στο οποίο θα αναγράφεται το όνομα ενός αντικειμένου. Προκειμένου να ενθαρρύνετε τη συζήτηση και τη συνεργασία ανάμεσά τους, γράψτε πέντε αντικείμενα (όπως: παράθυρο, μήλο, άνθρωπος, σκύλος, τραπέζι) και ρίξτε τα στη σακούλα ούτως ώστε να τύχει σε κάθε παιδί ένα από αυτά για να τα ζωγραφίσουν. Αφού πάρει κάθε παιδί από ένα χαρτάκι με το όνομα του αντικειμένου που θα πρέπει να ζωγραφίσει, πείτε τους πως θα πρέπει **να δημιουργήσουν ένα σουρεαλιστικό έργο τέχνης με αυτό το αντικείμενο στο επίκεντρο**, σύμφωνα με τα στοιχεία της τέχνης του σουρεαλισμού που έχετε γράψει στον πίνακα.

Ολομέλεια (10 λεπτά: *Πώς θα μοιραστούν τα παιδιά ό,τι έμαθαν; Πώς θα κάνετε τη διασύνδεση με τα Μαθησιακά Αποτελέσματα; Πώς θα κάνετε τη διασύνδεση με το επόμενο μάθημα;*)

Αφού τελειώσουν τα παιδιά τις ζωγραφιές τους, πείτε τους να τις παρουσιάσουν στην τάξη και να πουν **γιατί τις θεωρούν σουρεαλιστικές** (ποια στοιχεία από αυτά που αναγράφονται στον πίνακα πρόσθεσαν) και **πώς θα ήθελαν να νιώθουν** όσοι βλέπουν τη ζωγραφιά τους.

Πρότυπο Σχεδίου Μαθήματος VISITOR

Πόροι (Τι χρειάζεται για τη διεξαγωγή του μαθήματος (π.χ. παρουσιάσεις PowerPoint, φύλλα εργασίας, ταμπλέτες, πρόσβαση στο Internet, προβολή βίντεο, διαδραστικός σχολικός πίνακας κλπ); Επισυνάψτε έγγραφα με παραδείγματα και εικόνα jpeg του αντικειμένου).

Βίντεο στο οποίο παρουσιάζεται ένα έργο τέχνης του Magritte και αναφέρονται χαρακτηριστικά του στιλ ζωγραφικής του:

<https://www.youtube.com/watch?v=SyhccqYewAE>

Σύντομη βιογραφία του Magritte, του έργου του και της ζωής του: <https://www.musee-magritte-museum.be/en/about-the-museum/biography>

Πέντε σουρεαλιστικά έργα τέχνης του Magritte από τη διαδικτυακή συλλογή René Magritte του

Μουσείου Καλών Τεχνών των Βρυξελλών: <https://www.fine-arts-museum.be/fr/la-collection/artist/magritte-rene-1?string=magritte>

«Μυστηριώδης σακούλα» με χαρτάκια στα οποία αναγράφεται το όνομα ενός εκ πέντε αντικειμένων (τα χαρτάκια πρέπει να είναι ισάριθμα με τους μαθητές της τάξης).

Λευκές κόλλες μεγέθους A4, ξυλομπογιές